

Ralph Midgley
24 Stanlwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGMÄLID
NÜM 8 **GUSTUL 2006** **(Pads 57 jü 64)**

O Volapükaflens Valöpo!

Stom binon hitikum ka kösömiko e seko sig binon küpovik id in län at bi, samo, yeb no plu binon grünik e flifik, ab yelovik e deadik.

In tef at, tikob dö flen e kevoban lanälik Pontnau, kel atimo tävom in Togovän, kö hit binon gretik. Epenom obe anikna dö ventürs okik in Frikop; spelob, das pos lüköm oma lü Fransän, openom lartügi tefü tävs oka, dat kanobs tiko dugedön omi in län keinik at.

Ekö nulod gudik pro Volapük. Suno siämamäks Volapüka obinons gebidiks. Siämamäks at binädons me talaglöp su feled silablövik sirköfik. Löpo stanon vöd : **Volapük**; dono okanoy reidön spikedi Volapüka, sevabo : **Menefe bal, püki bal**. Sekü atos, okanobs nunön kesifanes obsik, das binobs Volapükaflens, e das pleidobs vemo dö atos.

Su pad lätik gasedila kanoy reidön lartügi brefik de Cifal. Tefon skemati patik ad gebön vödis. No binos fasilik, too binos mu frutik pro utans, kels vilons dagetön vödastoki gretikum. Cedob, das poedots rimik i yufons gebanis püka ad dunön otosi. Mutoy sukön vödis pötik ad atos, e sukölo onis, lärnoy vödis nulik ad liegükön vödastoki püka ön mod plitik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

PÜK LÖFA
Fa hiel John Redgwell

Bü vigs anik flen Pontnau äsedom obe tidodemi dö Loxitänapük.

Nemoy püki at „Püki Löfa," bi binon pük, me kel trubadurs, sevabo : löfapoedans, äpenoms poedotis okik.

Loxitänapük päspikon da topäd gretik Fransäna sulüdik. Jenöfo bü krig balid volik äbinon pük cifik dila at Fransäna. Fransänapük päspikon nemödiko us.

Ab tü tim presenik binon ti deadik. Läbo nited dö Loxitänapük emödikon dü yels lätik.

Tidoy oni dönu in juls e nivers, noe in Fransän, abi in läns votik, ninädü Yapän. Yapänans nitedälons dö pük, bi kuliv trubaduras binon rig kuliva Yuropa vesüdik.

In Fransän sulüdik mens anik spikons oni dönu ko famülans e flens as pük aldelik.

Ven äprimob ad dalilön kasätis tidodema, magäd balid obik püka äbinon : „Tonon äs Spanyänapük u Portugänapük."

No binos süpäd, bi Loxitänapük binon pük romenik. Jenöfo sümon lü Katalonänapük.

Binädon me dialegs anik, se kels el Lengadocian (dialeg ela Languedoc) e Provensal. Dialegs valik binons bevüsuemoviks e penasit binon nomik.

Mödikans kredons, das Loxitänapük binon dialeg Fransänapüka. Lenö! Binon pük patik, äs Katalonänapük. Dalabon kaladi lönik. Kanoy leigodön baiodi bevü Loxitänapük e Fransänapük ute bevü Deutänapük e Nedänapük. Mod, ma kel Loxitänans anik spikons Fransänapüki binon „dialeg," samo: anikna sagons : „Donne-moi **de** vin" pla „Donne-moi **du** vin." Atos paflunon fa notodot Loxitänapükik : „Dona-me de vin." Geb somik

in Loxitänapük : „Dona-me del vin" sinifon : „Givolös obe vini (at)," (sevabo : din patik, tefik). „Donne-moi de vin" binon geb dialega : „Dona-me de vin."

Binod Loxitänapüka binon nitedik. In tefs anik gramat ona binon balugikum, ka ut Fransänapüka. Samo, no dalaboy pönopi leigü pönop Fransänapükik : „dont" (= kela/kelas). Plao geboy eli „que" (= das) e ladyeki dalabik, samo: seti „Man, kela jimatan binof sanan . . . " notodoy as „Man, das jimatan omik binof sanan . . . "

Loxitänapük binon pük fäkik. Sagoy : „In Loxitänapük lad kanon panotodön so mödo äs lanal." Tuvoy suvo poyümotis fäkik, noe ko nems, abi ko ladyeks, samo : kanoy sagön, tefü cil : „Es lasson," (pronoy oni : „Es lasu") ad sinifön : „Binom fenik (cilül obsik, keli löfobs)." „Las" sinifon „fenik." Teloy konsonati „s" fo poyümot fäkik : -on, kel sinifon „-ül." Ekö bo kod pluik, das nemoy Loxitänapüki „Püki Löfa" !

Cedü ob, Loxitänapük binon pük jönik ä nitedik, kel söton neai deadön.

Hiel Zamenhof, datuval Sperantapüka, no ävilom, das pük bevünetik plaädon pükis natik/topädik. Güö! Ai äkuradükom menis ad lärnön pükis somik.

As spikans Volapüka, sötobs, id obs, stümön pükis valik e yufön ad lifükön utis, kels riskädons ad deadön.

Finükob lartügi at me sagod Loxitänapükik : „Èstre fièr de sa lenga, es èstre fièr de se." (= Pleidön dö pük okik sinifon pleidön dö ok it).

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

VÖDS SAPIK

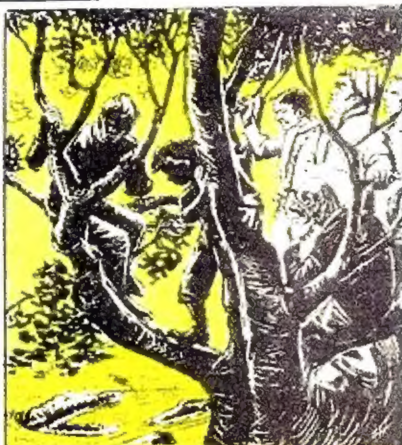
Flen, kel no vilon yufön, pido,
dü tims badik, no binon flen dido!"

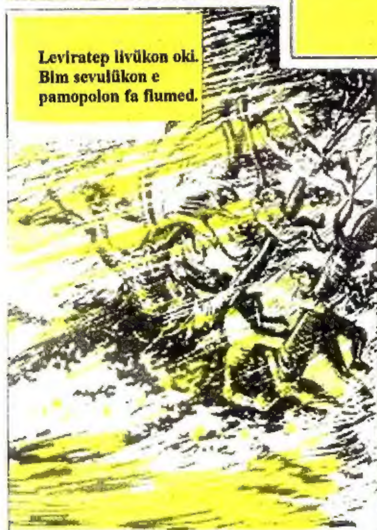
CILS KÄPTENA GRANT (fa Jules Verne) (8)

El Paganel töbo esagom
atosi, kü bim paflapon
fa leklär. Bim flamülon.

Dabinons vo dinäds, kels jinons
menes nemögiks. Id is binos so.
Löpo flams e diso kaimans
bludiäliks.

Leviratep livükon oki.
Bim sevulükon e
pamopolon fa flumed.

„No osüpädos obi,
if nedrefobs!"
„So no osüpädol, if sagob,
das kanob logön länedi;
i logob hieli Thalcave!"

BUKEMÖP DI BABEL (DIL TELID)

Dü lunüp äkredoy, das buks nesuemovik baiädons ko püks pasetik u fagik. Veratos, das mens vönädik, bukemöpans primik, gebons püki saidiko difik de ut, kel paspikon nutimo; i veratos, das mö liöls anik detio pük binon dialegik, e das teads züldeg löpio, binon nesuemovik. Atos valik, dönuob, binon veratik, ab pads foltumdeg elas M C V necenöl no kanons binön pük, kiodialegik u kioprimöfik binonöv. Anans ämobons, das tonat alik kanon flunön sökölis, e das völad ela M C V in kedet kilid pada 71 no äbinon otos, kelos kanon dalabön tonatas at in top votik pada votik, ab mob lufümik at no äplöpon. Votikans ätikons dö krüptografs; niludam at pedasumon valemiko, too no me sinif, me kel fomükons datuvans oni.

Bü yels lultum (2), cif mälliena löpik etuvom buki so kofudiki äs votiks, ab kel älabon padis te telis labü kedets homogenik. Äjonom tuvoti okik tradutane tävöl, kel äsagom ome, das pipenons in Portugänapük; ma votikans in Yudapük. Pos ti tumyel päsevon pük: dialeg samoyed-lietuvik Gvaranidapüka, labü yümots Larabänapüka klatädik. I ninäd päsuemon: tidods dö diletam yümätik, labü sams sotülas dönuama nenmiedik. Sams at ädälons bukemöpane letälenik ad tuvön loni stabik Bukemöpa. Tikan at äküpom, das buks valik, kiodistöfiks äbinonsöv, binädons me dilets leigik: spadül, pün, liunül, lafabatonats teldegtel. Id älesagom bosi, kelosi tävans valik efümükons: no dabinons in Bukemöp gianagretik buks tel ebo leigiks. Dese büoceds nedotovik at äkludom, das Bukemöp binon lölöfik, e das bukaboeds onik kipedons *yümätis mögik valik malas lotografik teldeglul* (num, do mu gianagretik, no nenfinik), ü *valikosi, kelosi kanoy notodön in püks valik.* Valikos: jenav lölik fütüra, lifajenäds silananas, bukalised fiedik Bukemöpa, milats e milats bukalisedas dobik, blöf pöla bukalisedas at, blöf pöla bukaliseda veratik, gospul gnostik hiela Basilides, küpetem demü gospul at, küpetem demü küpetem at, bepen veratik deadama olik, tradutod kuratik buka alseimik ini püks valik, migs buka alik ko buks valik, bespik miteodema saxik, keli hiel Bede äkanom penön (ab no äpenom), buks peperöl hiela Tacitus.

Ven pästetos, das Bukemöp ninädon bukis valik, geükam balid äbinon läb nespalik. Mens valik äsenälons, das ädalabons divi natik ä

klänöfiki. No dabinon säkäd pösodik u volik, kela tuvedot lölöfik no binon tuvovik, in mällien semik. Leval pigidükon, leval süpo ädageton mafotis nenmiedik spela. Ün tim et äspikoy mödo dö Pösodigidükams: buks plänama ä profeta, kels laidio ägidükons dunis mena alik levala ed äkipedons patikosi dö fütür onik. Milats labiälikanas älüvons mällieni svidik lomik ed äjedons okis löpio sui tridems, dub zeil vanik tuva Gidükama okik pämufüköls. Pilgrimans at ädisputons in golöps nabik, äpronons maleditis nekleilik, äteifons odis su tridems godik, äjedons bukis pölüköl ini fin tönulas, ädeadons, fa mens se topäds fagik pijedöls. Votikans älienetikons . . . Pösodigidükams dabinons (ob elogob telis, kels tefons menis fütürik, u ba pimagälöls), ab sukölans no ämemons, das mög, das men semik ötuvon okiki, u sotüli neverätik okika, pakalkulon as ser.

Ettimo id äspetoy tuvedi klänöfas stabik menefa, samo: rig Bukemöpa e tima. Binos luveratik, das klänöfs at kanons patuvedön me vöds; üf no saidon pük filosopanas, Bukemöp fomaliegik nendoto uprodon püki nesevädik zesüdik e vödabukis e gramatis püka at. Ya sis tumyels fol mens tevons da mälliens . . . Dabinons sukölans calöfik, sukans. Ya elogob onis pö jäfid onsik: ai kömons mükiks, spikons dö tridem nen stutöm, kel tio ädeidon onis, spikons dö lecems e tridems ko bukemöpan; lunomiko, sumons buki nilikün e padons oni pö suk vödas socenik. Klülos, das nek speton ad tuvön bosi.

Pos spel nenmiedik äkömon, äsä binos natöfik, nenkurad tumödik. Füm, das bukaboed semik in mällien semik äkipedon bukis jeragik, e das buks jeragik at äbinons nedagetoviks, äjinon no sufidoviko. Grup blasfämik ämobon, das sukams östopons, e das mens valik ömigons tonatis e malis, jüs übumons, dub legivot neluveratik fädöfa, bukis veütikün at. Cifef pämüton ad lonön büdis sevärik. Grup at änepubon, ab ün cilüp obik älogob bäldikanis, kels äklänedons okis in jiedöps, labü sirkotüls metalik in bovül päproiböls, e kels fibiko änätükons nenleodi godöfik.

(Konot fa hiel Jorge Luís Borges; tradutod fa hiel S. Meira)

VIII:64:2006

FIBOTS

(Cifal esedom sökölosi ad stigädön fomäli reidanas:)

Elogols-li lartügi tefü 'fibots'? Noö, no nenämot! Binons poedotils labü silabs numas ma sökod ela Fibonnaci tumyela degkilid, fa hiel Gregory Pincus se Tats Pebalöl pedatuvöl (jurnal Britänik tiädü 'The Independent' (= 'Livätan') Sümons lü poedots Yapänik nemü els 'haiku' (= liäns kil, silabs degvel) e 'tanka' (= liäns lul, silabs kildegbal). Ekö bevüresodaladet : Gottabook.blogspot.com.

Els 'fibots' dalabons liänis vel ko silabs sököl:

0 // I // 0+I = I // I + I = 2 // I + 2 = 3 // 3 + 2 = 5 / 3 + 5 = 8

Ekö sams tel:

!	. . . .
Flen	Flen
At	Et
Digik:	Oba
Volapük	Neplidom
Olaidulon	Viniludrinön
Ailelobikumölo.	Bevübiribötädöpo

Nendoto ols olabols poedotis jönikum, e ba balan okanon läükön liäni silabas degkil!

• • • • • • • • • • • •

VÖDS LÄTIKÜN

Utan, kel ai drimon, neai blimon.

Jön binädon me duns, no me cuns.